

Aan de gemeenteraad

Datum : 1 november 2022
Zaaknummer : 679170
Contactpersoon : Marieke Hulshof
Telefoonnummer : 026 3774717

Onderwerp: stand van zaken “woonwagenzaken”

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van ons besluit tot vaststelling van de toewijzingsregels voor woonwagenstandplaatsen. Ook informeren wij u over de stand van zaken van de uitvoering van de aanpak uitbreiding woonwagenlocaties en het benoemen van een projectwethouder “woonwagenzaken”.

Inleiding

Voor woonwagenbewoners staat het leven in een woonwagen voor veel meer dan een woonplek alleen. Het gaat om cultuur, traditie en een lange geschiedenis. Ook gaat het over toekomst: voor woonwagenbewoners is het van groot belang dat het leven in een woonwagen kan worden voortgezet door de kinderen en kleinkinderen, zodat de woonwagencultuur behouden kan blijven.

Die voortzetting van de woonwagencultuur is niet altijd vanzelfsprekend geweest. Niet in Europa, in Nederland, maar ook niet in Arnhem. Maar hij is wel belangrijk en daar willen wij ons voor inspannen, bijvoorbeeld door het uitbreiden van het aantal plaatsen voor woonwagens in Arnhem. In deze brief leest u daarover, over de inspanningen op dat vlak, maar ook over andere woonwagenzaken, zoals het instellen van nieuwe toewijzingsregels zodat woonwagenbewoners in familieverband kunnen blijven samenleven.

Aanpak uitbreiding woonwagenlocaties

Via een memo van de wethouder inzake "Toezegging Stand van zaken aanpak uitbreiding woonwagenlocaties" (1091), d.d. 25-05-2022 bent u voor het laatste geïnformeerd over de voortgang van de uitbreiding van het aantal woonwagenstandplaatsen in onze stad. Verderop in deze brief leest u de vervolgstappen die sindsdien zijn genomen. De uitbreiding van het aantal woonwagenstandplaatsen in de stad, samen met andere, samenhangende “woonwagenzaken”, wordt de verantwoordelijkheid van een projectwethouder woonwagenzaken, wethouder Lauriks.

Datum : 1 november 2022
Zaaknummer : 679170
Pagina : 2

Vaststelling toewijzingsregels

Eén van de voorgenomen acties uit bovengenoemde aanpak uitbreiding woonwagenlocaties is het vastleggen van toewijzingsregels voor vrijkomende standplaatsen. Die regels stellen woonwagenbewoners in staat om in familieverband te blijven wonen.

Voor verhuur van sociale huurwoningen, waaronder ook standplaatsen en huurwagens vallen, geldt landelijke en gemeentelijke regelgeving. Omdat een groot deel van de algemene en gemeentelijke regels voor toewijzing van standplaatsen/woonwagens vaak niet aansluit bij de wensen van woonwagenbewoners, hebben we ons ingezet om de regels aan te passen op de specifieke situatie van woonwagenbewoners. Immers, via de 'reguliere' systematiek van meettijd, loting en urgentie, zouden ook niet-woonwagenbewoners in aanmerking kunnen komen voor een standplaats op een woonwagenkamp. Dit druist in tegen de waarde die woonwagenbewoners hechten aan (bijvoorbeeld) het wonen in familieverband en hun specifieke tradities en culturele identiteit. Om deze reden is in de Huisvestingsverordening gemeente Arnhem 2020 opgenomen dat het college nadere regels kan stellen die betrekking hebben op standplaatsen.

Om te zorgen dat de toewijzing van woonwagenstandplaatsen op een andere wijze verloopt dan de toewijzing van 'reguliere' sociale woonruimten, zijn bijgevoegde 'nadere regels toewijzing woonwagenstandplaatsen' opgesteld. De regels vloeien voort uit onze eigen huisvestingsverordening en uit landelijke kaders. De regels zijn opgesteld in samenwerking met de Huurdersvereniging Woonwagenbewoners Arnhem en de drie grote woningcorporaties. De regels worden daarmee gedragen door onze belangrijkste partners, waaronder vertegenwoordigers van woonwagenbewoners in Arnhem.

Bij het opstellen van de regels hebben we rekening gehouden met de uitspraken van de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie die oordeelde dat het Nederlandse beleid met betrekking tot woonwagenbewoners discriminerend is. De bijgevoegde beleidsregels houden rekening met adviezen om dit beleid zo goed als mogelijk in te richten. Zo is in de nadere regels geborgd dat woonwagenbewoners in familieverband kunnen samenleven en dat de huurdersorganisatie zelf (op basis van maatwerk) kandidaten kan voordragen.

Uitgifte erfpacht

Op verzoek van de Huurdersvereniging Woonwagenbewoners Arnhem is onderzocht of voor nieuwe standplaatsen de grond ook rechtstreeks aan de bewoners kan worden uitgegeven. Nu wordt de grond uitgegeven aan één van de corporaties en vervolgens wordt de standplaats verhuurd. De bewoners zijn nu genoodzaakt om hun eigen woonwagen op gehuurde grond te plaatsen. Dit geeft onzekerheid en zorgt ervoor dat woonwagenbewoners altijd gedwongen zijn om via een corporatie te huren. Bovendien kunnen zij nu dan ook geen hypotheek krijgen.

De uitgifte in erfpacht lijkt een goed alternatief. Woonwagenbewoners zijn bij verkoop van de woonwagen niet meer afhankelijk van de verhuurder. Via voorwaarden verbonden aan de erfpacht kan

Datum : 1 november 2022
Zaaknummer : 679170
Pagina : 3

worden bepaald dat alleen aan een vaste groep inwoners (woonwagengebouders) wordt verkocht. Op die manier blijven de locaties behouden voor de cultuur van woonwagengebouders.

Een actuele aanleiding voor een andere manier van uitgifte is de nieuwe locatie in veld 1 Schuytgraaf.

Ten aanzien van dit veld is nu besloten om in te zetten op uitgifte in erfpacht. Op dit moment wordt ook onderzocht of uitgifte van de standplaatsen in erfpacht op de uitbreidingslocaties en bestaande locaties toegepast kan worden. Hierover moet nog nader overleg plaatsvinden met de huurdersvereniging en de corporaties. Over de uitkomsten wordt u op een later moment geïnformeerd.

Wijziging bestemmingsplanregels Woonwagenstandplaatsen

De bebouwingmogelijkheden in de huidige vigerende bestemmingsplannen voor woonwagens in Arnhem verschillen onderling. En er staan nu op de woonwagenlocaties woonwagens die niet in de vigerende bestemmingsplannen passen. De ervaring is ook dat aanvragen voor een omgevingsvergunning voor woonwagens vaak niet passen in de vigerende bestemmingsplannen. Dan wordt er afgeweken van de maximale bouwhoogte en van het aantal bouwlagen. Het is tijd voor een aanpassing van de vigerende bestemmingsplannen zodat de huidige woonwagens op de locaties gelegaliseerd worden (qua bouwhoogtes) en ruimte gegeven kan worden aan toekomstige ontwikkelingen die aansluiten bij de wensen van woonwagengebouders. In een beleidsvisie worden de actuele ruimtelijke en planologische uitgangspunten vastgelegd, die nodig zijn om een facetbestemmingsplan/omgevingsplan te maken. Hiermee wordt de huidige regelgeving geharmoniseerd en aangepast aan de eisen van deze tijd. Op basis van gesprekken met de huurdersvereniging en corporaties wordt een concept beleidsvisie opgesteld die de komende tijd via een algemene informatieavond zal worden besproken met betrokkenen. Hierna zal de beleidsvisie ter besluitvorming worden voorgelegd.

Uitbreidingslocaties

Gelderse Rooslaan

In maart 2022 is bij wijze van pilot gestart met de Gelderse Rooslaan waar een uitbreiding met vier standplaatsen mogelijk is. Er is begonnen met de uitwerking van een inrichtingsplan. Dit heeft vertraging opgelopen omdat onduidelijk was of er daadwerkelijk voldoende ruimte was voor de uitbreiding. Dit werd veroorzaakt door het feit dat door woningbouwontwikkelingen aan de oostkant van de locatie extra waterberging op het terrein zou moeten komen. Hierover is nu duidelijk dat dit de uitbreiding niet in de weg zal zitten. Het gesprek met de bewoners over uitbreiding kan daarom nu opgestart worden.

Frieslandsingel

De locatie Frieslandsingel is als tweede locatie voor een pilot benoemd. Deze locatie is nog niet opgestart omdat gewacht wordt met het afronden van de eerste pilot (Gelderse Rooslaan) zodat de lessen hiervan kunnen worden meegenomen voor de Frieslandsingel,

Datum : 1 november 2022
Zaaknummer : 679170
Pagina : 4

Bethaniënstraat

In november 2021 heeft het college besloten om af te zien van een uitbreiding van de standplaatsen op de Bethaniënstraat omdat geen van de voorgestelde plannen kon rekenen op voldoende draagvlak. Er werd daarmee teruggevallen op het raadsbesluit van 27 mei 2020 dat betekende dat het scenario waarin alleen de verontreinigde grondwal wordt gesaneerd als enige optie overbleef.

Begin van dit jaar is daarom gestart met de voorbereiding van de verwijdering van de grondwal. Naast de voorbereiding van extra onderzoeken, aanbesteding en dergelijke is ook het overleg gestart met de bewoners en partners in de wijk. Al snel werd duidelijk dat vrijwel iedereen het als een grote gemiste kans zag dat er geen uitbreiding komt vanwege het gebrek aan draagvlak, terwijl de extra plekken hard nodig zijn. Op de locatie wonen ongeveer gelijkelijk verdeeld over de standplaatsen twee families. Tussen deze families zijn spanningen en als gevolg daarvan is het voor de bewoners nu niet prettig wonen. De behoefte aan extra standplaatsen is nog immer actueel. Gelet op de samenstelling en omstandigheden op het woonwagenkamp zou een plan waarbij een andere insteek, namelijk het scheiden van de twee families, mogelijk wel kans van slagen hebben. Alle betrokkenen zijn van mening dat uitbreiding op deze locatie een kans is voor de bewoners en dat dit uitvoering geeft aan het beleid om extra standplaatsen te verwezenlijken. Om die reden is ervoor gekozen om in een compact proces nog één keer te onderzoeken of een uitbreiding toch mogelijk is. In juli en augustus van dit jaar zijn gesprekken geweest door een projectteam en de projectwethouder met alle bewoners van het woonwagenkamp. Daarbij is een eerste schetsplan voorgelegd aan de bewoners. Het ontwerp is overwegend positief ontvangen. De komende tijd wordt een aangepaste versie op basis van de feedback van de bewoners weer voorgelegd. Dit jaar wordt het overleg over de herinrichting van het gebied met de bewoners afgerond en zal moeten blijken of er voldoende draagvlak is onder de bewoners om alsnog tot herontwikkeling over te gaan.

Verwijderen grondwal Bethaniënstraat

De voorbereiding van de verwijdering van de grondwal is in maart 2022 opgestart. Volgens de planning kan dit jaar gestart worden gestart met de werkzaamheden. Er is nu wel gekozen om de voorbereidingen aan te houden in afwachting van een besluit over de herinrichting. Als de locatie wordt heringericht is het veel efficiënter en met veel minder overlast voor de bewoners om de grondwal en de locatie zelf in één keer te saneren. Er ligt een saneringsplan klaar. Dit moet formeel nog goedgekeurd worden door het bevoegd gezag. Mocht de herinrichting toch niet doorgaan dan wordt de voorbereiding van de verwijdering van de grondwal weer gewoon opgepakt.

Begin oktober zijn de bewoners opgeschrikt door een brand, die is ontstaan in het opgedroogde gras op de bovenlaag van de grondwal. Bewoners hebben zelf staan blussen en de hulpdiensten waren snel ter plaatse, waardoor de gevolgen gelukkig meevallen. Maar voor de bewoners is het natuurlijk een angstige ervaring geweest. Na de brand is door ons opdracht gegeven om het gras op de grondwal te maaien.

Datum : 1 november 2022
Zaaknummer : 679170
Pagina : 5

Schuytgraaf veld 1

In veld 1 is een locatie aangewezen voor woonwagenstandplaatsen. Op dit moment is een bestemmingsplan in voorbereiding. Na vaststelling van het bestemmingsplan kan de voorbereiding worden opgepakt.

Merwedestraat

Wij zijn voornemens om de uitbreiding aan de Merwedestraat iets naar voren te trekken in verband met de ontwikkelingen in dat gebied (zoals rond de voorziene flexwoningen). Dit wordt nog dit jaar opgepakt. Binnenkort zullen de eerste gesprekken hierover met de bewoners worden gepland.

Tot slot

Met het vaststellen van nieuwe toewijzingsregels krijgen woonwagenbewoners in Arnhem wat meer zekerheid over het kunnen blijven wonen in familieverband, nu en in de toekomst. De uitbreiding van woonwagenstandplaatsen op verschillende locaties in de stad moet daar nog meer aan bijdragen. Ontwikkelingen zoals deze gaan langzaam, zoals veel ruimtelijke ontwikkelingen en woonopgaven, dus is een goed verwachtingsmanagement op zijn plaats omdat nieuwe locaties en herinrichting niet van de één op de andere dag geklaard is. Maar de ontwikkelingen die genoemd zijn in deze brief bieden in ieder geval perspectief voor de toekomst van woonwagenbewoners en hun cultuur in onze stad.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage

- Collegebesluit 'Nadere regels toewijzing woonwagenstandplaatsen gemeente Arnhem'